ОТЧЕТ
за дейността на Музея на текстилната индустрия, Сливен
през 2021 г.

Настоящият отчет отразява дейността на Музея на текстилната индустрия в Сливен за периода от 01 януари 2021 г. до 21 декември 2021 г. и показва изпълнението на приоритетните направления, заложени в годишната програма на музея за 2021 г., а именно:

1. Работа по опазване на движимите културни ценности, съхранявани във фондовете на музея, чрез подобряване на условията за съхранението им, реставрация, навременна консервация и реконсервация на застрашените музейни предмети.
2. Поддържане на атрактивна постоянна експозиция с работещи експонати и организиране на разнообразни временни изложби.
3. Популяризиране на образователните програми, творческите ателиета и музейните лаборатории и привличане на нови публики за участие в тях.
4. Поддържане добри партньорски взаимоотношения с други организации, институции, юридически и физически лица за подпомагане дейността на музея и реализиране на съвместни инициативи.

I. Експозиционна дейност

1. Постоянна експозиция

През изтеклата 2021 г. се предприеха всички необходими действия, които се изискват за осигуряване на пълноценно и ефективно функциониране на специфична техническа експозиция. Това включва: осигуряване на качествена и безопасна среда за музейните специалисти и публиката; фокус върху работещите експонати и полагане на усилия в посока на поддържането им в постоянна активна готовност; осигуряване на нужните консумативи, суровини и материали за обезпечаване на демонстрациите. През периода бяха извършени следните конкретни дейности:

1.1. Във връзка с повишените изисквания за хигиена и дезинфекция поради епидемичната обстановка в страната и за осигуряване на безопасна среда за музейните специалисти и посетителите в музея се извърши следното: бяха осигурени необходимите количества препарати за обща и лична дезинфекция, беше закупен безконтактен термометър и се извършваше строг контрол на входа. В началото на м. март се направи пълно дезинфекциране на музея, а през годината периодично се извършваше дезинфекция на експозиционните зали, работните и санитарните помещения.

1.2. Заради изкривяване на едната рапира по време на демонстрация в края на 2020 г. пневморапирният стан аварира. Още същата година се извърши смяна на повредената рапира, регулиране на механизмите и възстановяване на част от основата. През м. януари 2021 г. се приключиха дейностите по пълното отстраняване на проблема и машината беше отново включена в демонстрациите.

1.3. През м. януари е направен ремонт на бърдото на лентовия тъкачен стан.

1.4. През м. септември се извърши смяна на гредата на повлекателното кросно на стан с „летяща совалка”.

1.5. През м. октомври се направи ремонт на веригата на механизма за смяна посоката на движение на селфактора.

1.6. През м. октомври се извърши ремонт на издърпващия механизъм на плетачния рендер.

1.7. Редовно се извършва профилактика на работещите машини, което осигурява осъществяването на демонстрациите.

1.8. Периодично селфакторът се зарежда с предпрежда и се извършва смяна на пълните с изпредена прежда шпули с празни.

1.9. Периодично се сменят шпулите на гайтанджийския чарк.

1.10.За качествената работа на всички тъкачни станове редовно се следи за целостта на основните нишки и при открити скъсвания, те веднага се възстановяват.

1.11. Извършва се редовно зареждане на тъкачните станове с вътък.

1.12.Периодично се прави ново заплитане на линейната плетачна машина.

1.13.За да бъдат осигурени демонстрациите на ръчното текстилно печатане периодично се прави печатаща паста в различни цветове.

1.14.За да се осигури нужното количество вътък за демонстрациите на автоматичен стан „Янтра" е направено шпулиране на машина, собственост на Текстилното училище.

1.15. Предвидената в годишната програма цялостна смяна на основата на стан с летяща совалка се отлага за по-късен период, тъй като заради намаления брой демонстрации старата основа все още има дължина, която може да се използва.

1.16. Във връзка с пандемичната обстановка се отложи включването на машина „Бентли Комет" в демонстрациите, тъй като беше трудно осигуряването на подходящ текстилен специалист.

Поради условията на работа и наложените ограничения при извънредна епидемична обстановка продължава тенденцията за ниско ниво на посещаемост на постоянната експозиция. В сравнение с 2020 г. посещенията бележат малък ръст, но са далече под нивата на 2019 г. Заради противоепидемичните мерки се наложи да отказваме заявки за групови посещения, което се отрази на общата картина на дейността на музея и на финансовите му постъпления.

За посочения период постоянната експозиция е посетена от 1458 души, като делът на учащи (ученици и студенти) и на възрастни е приблизително равен. Изнесени са 101 беседи, направени са 89 демонстрации.

2. Временни експозиции

2.1. Изложбата **„Наследство от стария скрин"**, която по програма беше предвидена да бъде достъпна за посещения до 31 декември 2020 г., беше продължена до 31 март 2021 г. За периода от 1 януари до 31 март 2021 г. тя беще посетена от 81 посетители.

2.2. През периода 22 април – 11 май 2021 г. в залата за временни изложби беше уредена гостуваща изложба **„Котленски мотиви"** с цветни художествени колажи на художничката Дора Куршумова, вдъхновени от богатството на котленските килими. За краткия период на гостуване изложбата беше посетена от 98 граждани и гости на града.

2.3. На 18 май – международния ден на музеите, беше открита изложба **„Светлина и технологии",** посветена на науката за светлината, природните и изкуствените източници на светлина, историческото развитие на светлинните технологии и ролята на индустрията за осветяването на българските градове. Изложбата се реализира с участието на Национален политехнически музей – София, Астрономически клуб „Проксима" – Сливен, Държавен архив – Сливен, „Светлина" АД – Сливен и „Неон 10" ЕООД – Сливен. Беше открита за посещения до 30 ноември 2021 г. За този период е посетена от 199 души.

II. Образователни програми, музейни ателиета и лаборатории

1. Образователни програми

1.1.През м.март беше заснето образователно видео „Декориране на коприна", което нагледно представя всички последователни етапи на определен начин за декориране на естествена коприна.

1.2. За целите на участието на музея в образователни инициативи на други институции с участници от различни държави беше разработена презентация „Текстилът – традиция, индустрия, изкуство", озвучена на български език и със субтитри на английски език. Тя беше използвана при участието на музея в два международните проекта на училища от региона.

1.3. Програма „Индустриална революция", която трайно присъства в образователната листа на музея, беше проведена присъствено в постоянната експозиция. В нея взеха участие 25 ученици от горен курс на обучение.

2. Музейни ателиета

2.1. За нуждите на музейните ателиета бяха изработени 4 бр. дървени щампи с традиционни мотиви и 10 бр. дървени гребени-набивачки.

2.2. През м. април музейно ателие „Коприна" гостува в ОУ „Христо Ботев", Сливен. В него участваха 5 ученици, които работиха върху общо художествено платно.

2.3. В същото училище се проведе изнесено ателие „Текстилна щампа" с 24 участници.

2.4. Ателие „Текстилна щампа" с изнесено занятие беше проведено в ОУ „Д-р Петър Берон", с. Желю войвода. В него участваха 10 ученици.

2.5. Изнесено музейно ателие „Щампиране на торбички" с 32 участници се проведе в ОУ „Христо Ботев".

2.6. Три музейни ателиета „Щампиране на торбички" се проведоха в Музея на текстилната индустрия с общо 20 участници.

Сумарно проведени са 7 музейни ателиета с общо 91 участници.

3.Лаборатории

3.1. Проведени са 4 изнесени занятия на мобилната музейна лаборатория в ДГ „Теменуга", Сливен, в които взеха участие общо 81 деца.

III. Участие в регионални, национални и европейски инициативи

1. Европейска нощ на музеите 2021

Музеят участва в организирането на общоградска програма за Европейската нощ на музеите и провеждането на игра „ПреОткрий Сливен". Събитието се проведе на 3 юли. Бяха осигурени награди за участниците. В Нощта музеят беше посетен от 160 граждани и гости на града.

2. Европейска нощ на учените 2021

В партньорство с Астрономически клуб „Проксима" Музеят на текстилната индустрия подготви разнообразна програма за отбелязване на Европейската нощ на учените. Това беше единствената локация в града, включена в инициативата. Присъствено и при спазване на мерките за безопасност бяха организирани посещенията и демонстрациите в изложба „Светлина и технологии" и наблюденията на фрагмент от метеорита „Campo del Cielo" („Небесно поле"), паднал на Земята преди 5000 години. Видео „Проект „Ръкоделни традиции" – технологични особености на някои традиционни текстилни техники" се излъчи онлайн, за да се избегне струпването на хора по едно и също време в затворено пространство. Онлайн в реално време се излъчи

публична лекция „Космическият телескоп „Джеймс Уеб” и новите хоризонти пред астрономията” на д-р Ивелина Момчева от Научния институт за космически телескопи в Балтимор, САЩ.

В събитията взеха участие 106 възрастни и деца.

IV. Проекти

1. Проект „Ръкоделни традиции – визуализиране и документиране на нематериално текстилно наследство”, който се реализира с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура”

За подготовката и реализацията на проекта през 2021 г. се извърши следното:

1.1. Предварителни проучвания, комуникация с потенциалните участници и партньори, съставяне и попълване на необходимата документация за кандидатстване.

1.2. Стартиране на проекта – провеждане на онлайн среща на участниците.

1.3. Закупуване на материали и консумативи.

1.4. Изработване на уреди и пособия за практическите работилници.

1.5. Проучване на източници за изследваните техники.

2. Участие в проекти на други организации

2.1. Проект „Културни ресурси, валоризиране на наследства и местно развитие” на ИЕФЕМ - БАН в партньорство с Нов български университет и Регионален център за опазване на нематериалното културно наследство в Югоизточна Европа под егидата на ЮНЕСКО – участие в международна конференция „Местни общности, културни наследства и музеи” с презентация и доклад на тема: „Текстилното индустриално наследство на Сливен”. Конференцията се проведе онлайн на 25 и 26 февруари 2021 г. Докладът е публикуван на български и на английски език в материалите на конференцията.

2.2. Проект „Известни личности и обичаи” на ОУ „Христо Ботев”, Сливен по Програма „Еразъм+” – участието се изразява в представяне на презентация „Текстилът – традиции, индустрия, изкуство” – озвучена на български език и със субтитри на английски език и провеждане на две ателиета с участниците.

2.3. Проект „Моята снимка върху европейското платно” на ОУ „Д-р Петър Берон”, с. Желю войвода” по Програма „Еразъм+” – представяне на презентация „Текстилът – традиции, индустрия, изкуство”, организиране и провеждане на ателие.

V. Събирателска и фондова работа

1. През периода са обработени и заведени в библиотечния фонд 45 инвентарни единици – книги и периодични издания.

2. Попълнен е електронният регистър на библиотечния фонд.

3. Организирано е приемането и транспортирането от Стара Загора на плетачна машина Textima Diamant - дарение за музея.

4. В научния архив на музея за заведени 21 инвентарни единици.

5. Електронният дневник на Научния архив е попълнен с новозаведените архивни единици.

6. През м.май е извършена идентификация на новопостъпилите предмети и е проведена фондова комисия за отнасяне на ДКЦ към основния фонд на музея.

7. Предприето е изписване на изтрити или нечетливи постоянни инвентарни номера на ДКЦ, което е констатирано по време на инвентаризацията през 2020 г.

VI. Научно-изследователска работа, консултации, научни справки

1. Статията „Индустриалното текстилно наследство на Сливен” на Т. Димитрова е публикувана на български и на английски език.
2. Направена е справка за възникването и развитието на жакардовото тъкане в България от Т. Димитрова по запитване на Деннница Кюранова – реставратор в Националния етнографски музей.
3. За студентски проект е направена консултация от Е. Павлова за създаването и развитието на АД „Андонов-Михайлов”, Сливен.
4. Статия „Нощ на учените 2021 в Музея на текстилната индустрия в Сливен” на Т. Димитрова е публикувана в сп.”Наука”, бр.5, 2021 г.

VII. Работа по активиране на туристическия поток и популяризиране дейността на музея

1. Реклама

1.1. На проведената в началото на годината работна среща при зам. кмета Пепа Чиликова за обсъждане на културния календар на града за 2021 г. бяха представени предстоящите временни изложби на музея.

1.2. Видеото „Декориране на коприна” е публикувано в You Tube канала, сайта и Facebook страниците на музея.

1.3. Предоставени са рекламни материали на музея за участието на Община Сливен в Международна туристическа борса „Ваканция и СПА Експо“. Заради пандемията провеждането на изложението се отложи за 2022 г., когато комплектът за МТИ ще бъде допълнен с подходящи рекламни издания.

1.4. Организирано е заснимането в постоянната експозиция на част от предаването „Джинс” на БНТ, посветено на художника Андрей Янев.

1.5. Във връзка с програмата на музея за Нощта на учените и популяризиране на текущия проект видеопрезентация „Проект „Ръкоделни традиции” – технологични особености на някои традиционни текстилни техники” беше публикувана в You Tube канала, сайта и Facebook страниците на музея.

1.6. За популяризиране на временните изложби на музея периодично се изпращат прессъобщения до медиите в региона.

1.7. Организира се мащабно откриване на изложба „Светлина и технологии” и се подготви кампания за популяризиране на изложбата сред учениците в началото на учебната 2021 - 2022 г. Отпечатаха се специални плакати и се установиха контакти с преподаватели по физика от училищата в региона . За съжаление учебната година започна с колебания за присъствено и онлайн обучение и идеята остана нереализирана.

1.8. Изложбата „Светлина и технологии” е заснета от Хоби ТВ за предаването „Дестинация Бг”.

1.9. За представяне на музея в сп. „Българска наука” се изпратиха текст и снимки.

1.10. През м. декември се проведе информационна обиколка на музея и представяне на музейните ателиета пред организатори на ученически екскурзии от Франция.

1.11. Всички инициативи на музея намират отражение в Инфо Туризъм Сливен – регионален информационен сайт за култура и туризъм.

1.12. Редовно се публикува информация за текущата дейност в сайта и Fdcebook страниците на музея.

1.13. Периодично се изпраща информация за различните музейни прояви до всички регионални и представителствата на националните медии.

1.14. Редовно се предоставя актуална информация за музейните инициативи за публикуване в културния афиш на Община Сливен.

2. Участие в инициативи, организирани от други организации

2.1. Продължава участието на Музея на текстилната индустрия в кампанията „Стани приятел на Сливен", която цели увеличаване на интереса на туристите към културно-историческите обекти в града.

VIII. Реставрационна и консервационна дейност, съпътстващи дейности на АКР

1. Реставрация и консервация

В изпълнение на годишната програма на Ателието на консервация и реконсервация са извършени следните дейности:

1.1. обработка и реконсервация на дървени предмети – 43 инвентарни единици;

1.2. периодична профилактика на експонати от постоянна експозиция – 12 инвентарни единици;

1.3. годишна профилактика на текстила от фонда – 249 инвентарни единици Основен и Научно-спомагателен фонд.

2. Други дейности на АКР

2.1. Музейните ателиета и лаборатории своевременно се осигуряват с всички необходими уреди, пособия и консумативи.

2.2. Работещите машини в постоянната експозиция периодично се зареждат със суровини и когато се налага се извършват частични ремонти.

2.3. За експониране на временните изложби се предприемат необходимите действия – подготовка на зала и осветление, монтиране и демонтиране на витрини, аранжиране и др.

IX. Партньорства и работа по привличане на дарители и спонсори

1. През 2021 г. намериха проявление добрите партньорски взаимоотношения с Община Сливен, останалите културно-исторически обекти в града, неправителствени организации, свързани с културата и туризма, ПГТО „Добри Желязков", държавни и частни организации и дружества:

1.1. Музеят на текстилната индустрия е представен в Консултативния съвет по туризъм към Кмета на общината и взема участие в разискванията на мерките за подобряване на инфраструктурата и увеличаване на туристопотока в региона.

1.2. При необходимост Общината оказва съдействие при осигуряването на транспорт, свързан с музейната работа.

1.3. Провеждането на Европейската нощ на музеите стана благодарение на общите усилия на Крепост „Туида", Регионалния исторически музей, Художествената галерия и Музея на текстилната индустрия.

1.4. Обществен дарителски фонд съдейства за уреждането, транспорта и организиране на откриването на изложба „Котленски килими".

1.5. Текстилното училище постоянно оказва помощ за шпулирането на вътък, необходим за работата на тъкачен стан „Янтра".

1.6. В партнорство с Астрономически клуб „Проксима”, Държавен архив, „Светлина”АД, „Неон10” ЕООД и „Солар Сервиз” ООД се реализира изложба „Светлина и технологии”.

1.7. Провеждането на Европейската нощ на учените се осъществи със съдействието на Астрономически клуб „Проксима”.

X. Сигурност, поддръжка на сградния фонд и материалната база

1. Поради епидемичната обстановка периодично се извършва почистване и дезинфекциране на постоянната експозиция, залата за временни изложби, работните помещения и санитарния възел.
2. За по-добър външен вид и предпазване от ерозия се пребоядисаха входната врата на музея, дървения портал на първия етаж, вратите към АКР, санитарното помещение и трите фондохранилища.
3. За по-безопасна експлоатация на климатика на I етаж допълнително се монтира пусково устройство.
4. Извършен е частичен ремонт на част от покрива на ФХ 3 – смяна на керемиди, измазване на стена.
5. В изпълнение на предписанията от РДПБЗН се направи проверка на противопожарните кранове и пожароизвестителната система и се подписаха договори за тяхната профилактика и поддръжка.
6. Според нормативните изисквания се извърши профилактика и зареждане на пожарогасителите в музея и фондохранилищата.
7. Непрекъснато се извършва контрол за изправността и работата на сградното осветление и наблюдателните камери.
8. При управлението на взаимоотношенията с наемателя на търговското помещение на музея се следи за периодите на работа и престой, за състоянието на обекта и нуждата от ремонти, съставят се необходимите документи.
9. В края на годината се извършиха нужните според нормативната уредба измервания за съпротивлението на заземителната уредба и осветеността в помещенията, издадени са съответните сертификати.
10. Редовно се поддържа добра видимост съм сградите на фондохранилищата като се почистват храстите и клоните на дърветата около тях в ДСФ и Текстилното училище.
11. Поддържа се добра заобикаляща среда като редовно се почиства двора, окосяват се тревните площи и се оформят зелените храсти.

XI. Административна дейност

1. В началото на годината са съставени и изпратени в НПТМ всички необходими годишни и статистически справки, касаещи филиала.
2. Ежемесечно се изготвят и изпращат в НПТМ справки и отчети за дейността на филиала и финансовите постъпления.
3. Музеят е представен в различни форуми, организирани от общината, областната управа, неправителствени организации и др.
4. Музеят участва в заседанията на инициативния комитет за празника на Сливен –Димитровден и съставянето на програма.

5. Музеят е представен в обществената комисия за връчване на наградата на Община Сливен „Д-р Иван Селимински” за публицистика, историко-краеведческа дейност и опазване на културно-историческото наследство в Сливен и сливенския край.

6. Представител на музея участва в работата и заседанията на Консултативния съвет по туризъм в Община Сливен

7. Поддържат се добри и ползотворни взаимоотношения с общинската и областната администрации, с представителите на търговски дружества, с неправителствени организации, с културните институции на територията на Сливен и с медиите.

8. Поддържат се делови взаимоотношения с туроператорски фирми, организират се посещения за групи през почивните дни при спазване на нормативната уредба.

XII. Осигуряваща и финансова дейност

1. Проект „Ръкоделни традиции – визуализиране и документиране на нематериално текстилно наследство” е подкрепен от Национален фонд „Култура” с 8104,00 лв.

2. Осигурените собствени приходи на музея за периода 1 януари – 21 декември са 6323,60 лв.

22 декември 2021 г.

Изготвил:

Тони Димитрова
Завеждащ филиал
Музей на текстилната индустрия